

KRISTDOMOKRATISKA PARTIETS ETISKA REGLER

1 Betydelsen av etiska regler

För Kristdemokratiska partiet och dess aktörer är politik ett tjänsteuppdrag. I verksamheten bör man hålla sig till sanningen. En kristdemokrat talar inte på ett sätt som är ägnat att vilseleda eller orsaka skada. Konfidentiella och hemliga ärenden förblir hemliga.

Man kan hamna i situationer där det för den som deltar i partiets verksamhet råder osäkerhet om huruvida valet eller beslutet att agera är etiskt korrekt. Dessa instruktioner är avsedda att ge anvisningar för partiets etiska linje. Alla tänkbara situationer kan inte inkluderas i instruktionerna. I oklara fall uppmanas medlemmarna kontakta och rådgöra med de ansvariga personer som senare nämns.

Om du står inför en etisk valsituation kan du också använda några vägledande frågor som hjälper dig att fatta ett beslut:

- Avgör lagen, arbetsordningen eller annan förordning hur man bör agera eller inte agera?
- Har du fått ett förslag som enligt ditt samvete kan vara fel mot din nästa eller den gemenskap du tillhör?
- Är mitt beslut av allmänt intresse?
- Kan mitt beslut äventyra min trovärdighet som oberoende beslutsfattare?
- Kan jag presentera och motivera mitt beslut offentligt?

2 Vem gäller de etiska reglerna?

De etiska reglerna gäller alla personer som arbetar i uppgifter och funktioner i Kristdemokratiska partiet. Dessa är personmedlemmar, kandidater, förtroendevalda och anställda.

De etiska reglerna gäller även för kandidaternas valarbetsgrupper och deras verksamhet under valkampanjer.

3 Etiska regler och lagar

Kristdemokraternas etiska regler ersätter inte lagen i något avseende. Syftet med reglerna är att i kortfattad form ge anvisningar för situationer där det inte finns möjlighet att fördjupa sig i omfattande lagstiftning eller då lagarna inte ger exakta beteendeanvisningar.

Lagar som gäller för personer som agerar i partiets namn är t.ex.

- Stafflagen
- Kommunallagen
- Lagen om välfärdsområden
- Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet
- Lag om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet
- Lag om valfinansiering
- Bokföringslag
- Föreningslag
- Lotterilag

Lagstiftningen utvecklas ständigt. Det är skäl för partiets aktörer att bekanta sig med gällande lagar.

4 Finansiering av verksamheten

4.1 Finansiering av partiets verksamhet

Partiets finansiering bygger i huvudsak på partistöd och medlemsavgifter. Partiet tar inte emot sådant ekonomiskt stöd där mottagandet kan riskera partiets anseende eller opartiska beslutsfattande.

Partiet kan ta emot donationer vars syfte eller vars mottagande inte kan tolkas som styrning eller påtryckning på partiets ställningstaganden eller linjedragning i politiska frågor. Innan donationen tas emot bör man förvissa sig om att det inte finns någon instans bakom givaren som kan misstänkas ha ett sådant syfte med donationen. Partiet informerar öppet om sin finansiering.

Finansieringen av partiets kretsorganisationer bygger på stöd från partiet, medlemsavgifter och förtroendearvoden som samlas in från lokalavdelningarna, den så kallade partiskatten, och diverse andra aktiviteter så som försäljning och lotterier.

Finansieringen av lokalavdelningarna bygger på medlemsavgifter, förtroendearvoden och talkoverksamhet.

4.2 Valfinansiering

Kristdemokraternas valrörelse baserar sig på partistöd och annan kapitalinsamling av partiet, kretsorganisationerna och lokalavdelningarna samt på kandidaternas egen och stödgruppernas finansiering. I all kapitalanskaffning följs de principer som definieras i punkt 4.1.

En lokalavdelning eller kretsorganisation kan debitera kandidaterna en kandidatavgift för anordnandet av val. Den bör användas enligt överenskommelse, jämlikt för kandidaterna vad beträffar kostnaderna för det allmänna valarbetet. Det är viktigt att

även personer med små tillgångar har möjlighet att ställa upp som kandidater för partiet. Därför bör kretsorganisationerna och lokalavdelningarna agera på ett sådant sätt att kandidatavgiften inte begränsar dessa personers kandidatur.

De i lagen stadgade anmälningarna om valfinansiering bör göras i god tid i enlighet med myndigheternas anvisningar. Av denna anledning bör man föra bok över inkomster och utgifter under valkampanjen.

Du lönar sig att anhålla om ekonomiskt stöd. Man får anhålla och ta emot. Bidragsmottagaren bör utreda bidragsgivarens bakgrund och stödets laglighet. När man får valfinansiering varken ges eller begärs löften av något slag. Erhållen valfinansiering och annat stöd ska redovisas ärligt.

En KD-kandidat får inte ta emot stöd som inte öppet kan anmälas utan dubier om att man för att få stödet skulle ha missbrukat sin ställning i ett företag eller en förening.

5. Att verka i och representera partiet

Inom Kristdemokraterna behandlas alla med respekt och det finns utrymme för mångfald. Vi värdesätter gott uppförande och nykterhet.

5.1 Gemensam fördel – privat/egen fördel/intresse

En kristdemokrat som arbetar i partiet och i förtroendeuppdrag måste identifiera sin roll som beslutsfattare och främja förverkligandet av gemensamma, inte privata, intressen. En förtroendevald bör också sträva till att inte skada den allmänna respekten för Kristdemokraterna. En förtroendevald inom partiet främjar genom sin verksamhet respekten för sitt uppdrag och samhällets förtroende. Han/hon uppför sig sakligt i sitt uppdrag och agerar opartiskt i lyhördhet för sina väljare.

5.2 Jäv

Man bör på eget initiativ anmäla jäv och säkerställa en opartisk handläggning. Jävsregler kan i vissa fall vara svåra att tolka utan fördjupad kunskap. Vanligtvis får man tolkningshjälp när man själv förstår att i tid ta upp frågan. Personliga fördelar eller åtaganden får inte hindra en rättvis hantering av uppdraget.

Den förtroendevalda har valts att fatta beslut och är skyldig att göra det, och sålunda får man inte dra sig undan beslutsfattandet utan skälig orsak genom att åberopa jäv.

5.3 Lobbning

Att informera och övertyga beslutsfattare, så kallad lobbning, är ett bra sätt att få information om effekterna av tagna beslut. Lobbarens perspektiv är ensidigt och representerar bara bakgrundsorganisationens syn på den fråga som diskuteras.

Lobbning kan också innefatta olämpliga bevekelsegrunder i form av personliga förmåner. Lobbaren bör inte utlovas något som man inte kan säga offentligt. Man får inte ta emot något av lobbaren som inte ryms inom ramen för stadgarna eller de etiska anvisningarna och som inte kan presenteras offentligt utan att äventyra opartiskheten eller tillförlitligheten hos beslutsfattaren.

5.4 Gåvor, resor och bjudningar

Strafflagens bestämmelser om tjänstebrott gäller även den som agerar i offentliga förtroendeuppdrag, det vill säga till exempel en fullmäktigeledamot och annan förtroendevald i ett offentligt samfund. Att ta emot muta är straffbart om personen som avses i lagen om tjänstebrott agerar i tjänsteförhållande för sig själv eller någon annan och

1) begär en gåva eller någon annan otillbörlig förmån eller på något annat sätt tar initiativ för att få en sådan förmån

2) tar emot en sådan gåva eller någon annan förmån genom vilken man påverkar eller försöker påverka eller är ägnad att påverka verksamheten i tjänsteförhållandet eller

3) godkänner den i punkt 2 avsedda gåvan eller förmånen eller löftet eller erbjudandet om detta

Att begära en oskälig fördel är därför straffbart, oavsett om det begärs för en själv eller för någon annan, till exempel det egna partiet. Att begära eller ta emot en gåva eller annan otillbörlig förmån "för verksamhet i tjänsteförhållande" innebär att den som framställt begäran hänvisar som stöd för sin begäran till de påverkningsmöjligheter som man har i sin ställning under tjänsteansvar.

Som mutbrott kan straff ges för begäran, mottagande och acceptering av gåvor och andra otillåtna förmåner, om "förfarandet är ägnat att undergräva förtroendet för rättvisa i offentlig verksamhet".

Den som valts till ett förtroendeuppdrag bör vara särskilt noggrann i allt ekonomiskt umgänge med dem om vars angelägenheter man beslutar. Om det till exempel är ett företag vars tjänster den förtroendevalda i övrigt använder, får denne inte acceptera en särskild prisrabatt som baserar sig på personens ställning eller som avviker från allmänt tillämpade affärsvillkor.

Gåvor, resor och traktering som erbjuds en förtroendevald bör man förhålla sig kritiskt till och i princip tacka nej till. Till mutor räknas dock inte till exempel servering av mat i samband med förhandlingar eller ett bekantskapsbesök, souvenirer av ringa penningvärde eller böcker eller annat informationshöjande material som presenterar företagets eller organisationens verksamhet.

En kristdemokrat bör vid deltagande i sådana resor och andra evenemang bedöma om man kan behålla sitt oberoende gentemot givaren och om man av utomstående kan bedömas ha upprätthållit ett självständighet agerande.

Vi följer även i partiets interna verksamhet dessa etiska regler.

5.5 Fördelning av förtroendeuppdrag och säkerställande av partiets tillväxt och kontinuitet

Vid fördelningen av kommunala, regionala och nationella förtroendeuppdrag följer partiet valresultatet, jämställdheten och fördelningen av uppgifter på ett sådant sätt att det tjänar partiets helhetsintresse och så att förtroendeuppdragen inte samlas på samma personer. Partiet gör det möjligt för nya och unga aktörer att engagera sig som kandidater i verksamheten och förtroendeuppdrag. Genom mentorskap fostras nya och unga att bära ansvar och axla framtida förtroendeuppdrag.

6 Likvärdiga möjligheter och inställningen till partiets övriga

Kvinnor och män har likvärdiga möjligheter att påverka i samhällsfrågor. Samma jämställdhet gäller alla som arbetar i partiet.

De som arbetar i partiet ska ges möjlighet att delta i beredningen och behandlingen av frågor i enlighet med deras arbetsuppgifter.

Trakasserier eller osakligt beteende av något slag tillåts inte i verksamheten och om detta inträffar vidtas åtgärder.

Alla ska fungera på ett sådant sätt att de inte skadar sin nästas heder och rykte. Vi respekterar olika åsikter och övertygelser i enlighet med principerna för yttrandefrihet och religionsfrihet.

Vi förhåller oss sakligt och jämställt till partiets övriga aktörer. Vi följer goda seder i vår verksamhet. Vi beaktar dessa etiska regler också i vår verksamhet på sociala medier och andra plattformar. Vi hanterar all vår kommunikation ansvarsfullt, etiskt och med respekt för andra.

7 Trakasserisituationer

Kristdemokraterna förhåller sig allvarligt till trakasserier och diskriminering. Vi respekterar allas rätt att vara sig själva och att bli respekterade som de är. Att ingripa i diskriminering, trakasserier eller osaklig behandling är varje kristdemokrats plikt.

Trakasserier kan till exempel vara psykisk eller fysisk mobbning, hot, könsdiskriminering, osaklig behandling, diskriminering, ofredande, osakliga kommentarer, svartmålning eller

vilken som helst aktivitet som objektet för trakasseriet upplever som stötande eller obehagligt.

Trakasserier eller osakligt beteende kan anmälas till partiets kontaktperson för trakasserier eller till en ledande person i den egna KD-lokalavdelningen, kretsorganisationen eller specialorganisationen. Man kan också göra anmälan genom att använda formuläret på partiets hemsida: www.kd.fi/jarjestotoiminta/jasenille/mielipide, där man även kan göra anmälan anonymt. Alla kontakter hanteras konfidentiellt och kontaktpersonerna för trakasserier är bundna av tystnadsplikt.

Kontaktpersonerna för trakasserier är stödpersoner som har till uppgift att ge råd, stöd och hjälp. Kontaktpersonerna är inte myndigheter och kommer aldrig att vidta ytterligare åtgärder utan tillstånd från vederbörande. Man kan också kontakta kontaktpersonen om man upplever att någon annan har behandlats fel eller om man möter ett trakasserirelaterat problem som man inte kan lösa själv. För att garantera sekretess förs ingen statistik över de händelser som kommer till kontaktpersonerna.

Parten har minst två trakasserikontaktpersoner. Den ena är partifullmäktiges ordförande eller annan av partistyrelsen utsedd person och den andra är partianställd, men så att kontaktpersonerna representerar båda könen.

8 Lokalavdelningens och kretsens vägledningsplikt och etiska kommitté

Alla som är involverade i verksamheten är skyldiga att hjälpa och vägleda så att ingen behöver bli ensam med sina problem. I problemsituationer rekommenderas i första hand kontakt till ordföranden för lokalavdelningen, kretsen eller specialorganisationen och vid behov en anställd på partikansliet.

För sådana situationer där brott mot dessa etiska regler har lett till en olöslig konfliktsituation kan partiet ha en etisk kommitté. Som kommitténs ordförande och sammankallare fungerar en av partiets ordförande. Övriga medlemmar är två av partistyrelsen utsedda personer. Den etiska kommittén strävar till att genom att lyssna på alla parter hjälpa till med att utreda situationen.